

SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNDE SINAV KAYGISININ KALDIĞI YER, ÇALIŞMA DURUMU, SPOR TÜRÜ VE SPOR YAPMA YILINA GÖRE ARAŞTIRILMASI

Received: 17/05/2023

Published: 30/06/2023

Erol DOĞAN^{1*}, Osman İMAMOĞLU²

1. Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Yaşar Doğu Spor Bilimleri Fakültesi, Samsun, Türkiye. erol.dogan@omu.edu.tr

2. Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Yaşar Doğu Spor Bilimleri Fakültesi, Samsun, Türkiye.

ÖZET

Amaç

Bu çalışmanın amacı Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinde sınav kaygısının kaldığı yer, bir işte çalışma durumu, takım ve bireysel sporla ilgilenme durumu ve spor yapma yılına göre araştırılmasıdır.

Yöntemler

Karşılaştırmalar için ikili gruplarda t- testi, çoklu gruplarda tek yönlü varyans analizi ve farklılığın grubunu belirlemek içinde LSD testleri kullanıldı. Karşılaştırmalarda t- testi, tek yönlü varyans analizi ve LSD testleri kullanılmıştır.

Bulgular

Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerin yaşadıkları veya barındıkları yere göre sadece başkalarının görüşü alt boyutunda farklılık varken toplam ölçek puanlamasında farklılık anlamlı değildir ($p>0,05$). Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin bir işte çalışıp çalışmama durumuna göre Sınav Kaygıları puanları benzerdir ($p>0,05$). Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin sınav kaygıları takım ve bireysel spor yapmalarına göre sadece başkalarının görüşü boyutunda anlamlıdır ($p<0,05$). Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin

spor yapma yılına göre sınav kaygıları değişmektedir ($p<0,05$).

Sonuçlar

Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin sınav kaygıları yaşadıkları veya barındıkları yere, bir işte çalışıp çalışmama durumuna ve takım veya bireysel spor yapma durumuna göre değişmemektedir. Spor Fakültesi öğrencilerinin sınav kaygıları spor yapma yılına göre ise değişmektedir. Spor yapma yılı arttıkça sınav kaygısı düşmektedir. Sınav kaygısının azaltılması için spor yapmayan öğrencilerin spor yapmaları ve spor yapanların ise daha erken yaşlarda spora yönlendirilmeleri önerilir.

Anahtar Kelimeler

Spor Fakültesi, Öğrenci, Spor, Sınav kaygısı

ABSTRACT

The aim of this study is to investigate the test anxiety of the students of the faculty of sports sciences according to the place of work, the status of working in a job, the status of being interested in team and individual sports and the year of doing sports. The data of 332 sports faculty students who filled out the test anxiety scale were evaluated. Paired t-tests, one-way analysis of variance in multiple groups, and

LSD tests were used to determine the group of difference. While there is a difference only in the opinion of others sub-dimension, the difference in the total scale scoring is not significant ($p>0.05$). Exam Anxiety scores of the Faculty of Sport Sciences students are similar according to whether they work or not ($p>0.05$). Exam anxiety of the Faculty of Sport Sciences students is only significant in terms of the opinions of others, according to their team and individual sports ($p<0.05$). Exam anxiety of the Faculty of Sport Sciences students varies according to the year of doing sports ($p<0.05$). Conclusion: The exam anxiety of the students of the Faculty of Sports Sciences does not change according to the place they live or shelter, whether they work in a job or not, and whether they do team or individual sports. Exam anxiety of sports faculty students varies according to the year of doing sports. As the number of years of doing sports increases, test anxiety decreases. To reduce exam anxiety, it is recommended that students who do not do sports should do sports and those who do sports should be directed to sports at an earlier age.

KEYWORDS

Faculty of Sports, Student, Sports, Exam Anxiety

GİRİŞ VE AMAÇ

Sınav kaygısı “bir bireyin, bir değerlendirme hakkındaki olumsuz duyguları teşvik eden fizyolojik, bilişsel ve davranışsal tepkileri” olarak belirtilir (Nicaise,1995). Sınav Kaygısı sınavlara olumsuz etki edici bir durum olarak görülür. Kişiyi yüksek düzeyde durumluk kaygı yaşamaya sevk edebilir (Putwain ve Daly, 2014).

Sınav kaygısı sınav öncesinde başlayabildiği gibi sınav yapılırken de olabilir. Sınav başarısı ile ilgili olumsuz duygu, düşünce ve davranışlar sınav kaygısını ortaya çıkarabilir (Doğan,2020). Sınav kaygısı, akademik performans etki eden davranışlar bütünüdür. Sınav kaygısı, ders çalışma becerilerin yetersizliğini, olumsuz fizyolojik uyarıları ve sınavla ilişkili olmayan zihinsel faaliyetleri de içerebilir (Erözkan, 2004). Sınav kaygısı, bireyin bedeninin ve zihninin düzgün çalışmasına müdahale eden stres, gerginlik ve gerginlik olarak işlev görür. Günümüzde test veya sınavın toplumumuzun doğal bir parçası haline geldiğini not etmek önemlidir. Sadece eğitimde değil, hayatın her alanında daha yaygın hale geldi ve birçok önemli karar, özellikle test veya sınav sonuçlarına göre veriliyor. Ayrıca, sınavlar okulda çok önemli olgulardır. Beklendiği gibi, öğrencilerin okulları boyunca çeşitli sınavlara girmeleri gerekir, çünkü bunların sonuçları birçok nedenden dolayı önemlidir. Araştırmalar, ortaya çıkan psikofizyolojik zorlukların sırasıyla öğrencilerin akademik performansını etkilediğini ve ayrıca öğrenme gücünü teşhisi veya birden çok akademik konuda doldurulmuş olarak tanımlanan zayıf akademik performansı gösterdiğini göstermiştir (McCraty, 2007). Sınav kaygısı “hem yüksek başarılıları hem de düşük başarılıları benzer şekilde etkiler. Bu nedenle, sınav kaygısı, bireyin bedeninin ve zihninin düzgün çalışmasına müdahale eden stres ve gerginlik olarak işlev görür (Eysenck ve Derkshen, 2009).

Kişi belli bir düzeyde kaygı duymaz ise çalışmaya da ihtiyaç duymaz ve kapasitesini de kullanamaz. İnsanın kaygılarının sürekli veya gerekenden fazla olması da onu uyumsuzluk ve başarısızlığa götürebilir. Bu da kişiyi kendi işlerini dahi yapamayacak duruma getirebilir (Softa ve vd., 2015). Sınav

kaygısı olan öğrencilerde “kalp çarpıntısı, uykusuzluk, kabus görme, terleme yanında mide bulantısı ve baş ağrısı” gibi fizyolojik belirtiler yanında “gerginlik, sinirlilik, öfke, karamsarlık, mutsuzluk, isteksizlik, boş verme” gibi davranışsal belirtiler gelişir (Köse ve vd., 2018). Çeşitli araştırmalara göre sınav kaygısı üzerinde “yüksek düzeyde akademik başarı beklentisi, düşük benlik saygısı, mantık dışı inançlar, çocuk başarı durumu, kişilikle ilgili özellikler, hedeflerin belirsizliği, plansızlık ve düzensizlik, çalışma yöntemlerinin iyi bilinmemesi, danışacak kişilerin olmayışı, iyi arkadaş çevresi, anne ve babanın mesleği, ailesinin yapısı, okuldaki eğitim ve öğretim anlayışı; olumsuz durumlar, öğretmen eleştirileri olumsuz olması, cezalar, düşük not verme ve sınıf geçme şartlarında zorlaştırma” etkili olduğu belirtilir (Çivitci, 2006, Demir ve ark.,2015).

Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinde son zamanlarda yapılan bazı araştırmalarda umutsuzluk, kronik anksiyete ve depresyon, stres seviyeleri artışı, sabır durumu azalması, korona virüse yakalanma kaygısı artışı ve değişimler bulunmuştur (Aksoy ve vd., 2022; Doğan ve İmamoğlu, 2020; İmamoğlu ve Doğan, 2020; Yazıcı ve İmamoğlu, 2021; Yamak ve İmamoğlu, 2019; Yamaner ve vd., 2020). Türkiye’de sınav kaygısı üzerinde Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinde yapılmış pek fazla çalışmaya rastlanmamıştır. Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin sınav kaygıları hangi parametrelerden etkilenmesi merak edilmiştir. Bu nedenle bu çalışmada Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinde sınav kaygısının kaldığı yer, bir işte çalışma durumu, takım veya bireysel spor yapma durumu ve spor yapma yılına göre araştırılması amaçlanmıştır.

YÖNTEM

Katılımcılar

Yaşar Doğu Spor Bilimler Fakültesi öğrencilerinin derslere yönelik sınav kaygılarının incelenmesi amacı ile 332 öğrenciye sınav kaygısı ölçeği uygulanmıştır.

Sınav Kaygısı Ölçeği

Sınavlarla ilgili kaygı ölçeği 5'li likert tipinde tasarlanmıştır. Bu ölçekte ters madde bulunmamaktadır. Ölçek, hiçbir zaman 1, nadiren 2, bazen 3, sık sık 4 ve her zaman 5 puan olarak işaretlenir. Sınav kaygısı ölçeğinde spor bilimi özeline uyarlanmıştır ve beş alt boyutu vardır: a) başkalarının görüşü; b) kendi görüşünüz; c) gelecek ile ilgili endişeler; d) hazırlanmak ile ilgili endişeler ve genel sınav kaygısı; e) zihinsel ve bedensel tepkiler. Bu çalışmada Cronbach's Alpha (α)=0,87 olarak hesaplanmıştır. Ölçeğin Puanlamasına göre kaygı puanları 34- 78 arasında ise düşük düzeyde kaygı vardır. Ölçekten alınan puanlar 79-125 puan aralığında ise orta düzeyde kaygı mevcuttur. Ölçekten alınan toplam puan 126-170 arasında ise yüksek düzeyde kaygı olduğu kabul edilir. Ölçek maddeleri okunarak kişinin kendisine en uygun olduğunu düşündüğü düzeyi işaretleyerek toplam puan elde edilir (Bahçeci, 2006).

İstatistiksel Analiz

Verilerin analizinde 25.00 SPSS paket programı kullanılmıştır. Verilerin değerlendirmesinde "Kolmogorov Smirnov Testi" ile normal dağılıma uygun oldukları öncelikle belirlenmiştir. Daha sonra ikili karşılaştırmalarda t- testi, çoklu karşılaştırmalarda tek yönlü varyans analizi ve farklılığın hangi gruptan olduğunu belirlemek içinde LSD testi kullanılmıştır.

Etik Kurul Raporu

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Araştırmaları Etik Kurulunun 29.03.2023 tarih ve 2023-135 karar sayısı ile "Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinde Sınav Kaygısının Cinsiyet, Spor Branşı, Okuduğu Bölüm ve Gelir Durumuna Göre Araştırılması" isimli makale çalışmasına onay verilmiştir.

BULGULAR

Tablo 1. Katılımcı Öğrencilerin Antropometrik Özelliklerin Cinsiyete Göre Durumları

	Cinsiyet	N	Ort	SS	t	p
Yaş (Yıl)	1	190	21,04	2,249	1,08	0,182
	2	142	20,89	1,897		
Boy (cm)	1	190	182,13	12,31	18,18	0,000
	2	142	166,18	11,28		
Vücut Ağırlığı (kg)	1	190	73,96	9,027	12,39	0,000
	2	142	61,59	8,946		

1-Erkek, 2- Kadın

Cinsiyete göre öğrencilerin yaşları birbirine yakın aralıkta iken boy uzunluğu ve vücut ağırlığı erkekler lehine yüksek olması anlamlıdır ($p<0,001$).

Tablo 2. Öğrencilerinin Kaldığı Yere Göre Sınav Kaygılarının Karşılaştırılması

	Kaldığı yer	N	Ortalama	SS	t	p
Baskalarının görüşü	Ev	178	38,55	9,46	-2,14	0,033*
	Yurt	154	40,63	8,03		
Kendi görüşünüz	Ev	178	21,21	6,76	-0,83	0,406
	Yurt	154	21,79	5,62		
Gelecekle ilgili endişe	Ev	178	18,61	3,90	0,17	0,862
	Yurt	154	18,53	3,84		
Hazırlama ile ilgili endişe ve genel sınav kaygısı	Ev	178	9,97	1,96	1,02	0,308
	Yurt	154	9,74	2,17		
Zihinsel ve bedensel tepkiler	Ev	178	9,51	2,15	-0,98	0,324
	Yurt	154	9,74	2,17		
Toplam ölçek puan	Ev	178	97,85	16,95	-1,43	0,151
	Yurt	154	100,43	15,50		

* $p<0,05$

Öğrencilerin yaşadıkları yere göre sadece başkalarının görüşü alt boyutunda farklılık varken toplam ölçek puanlamasında farklılık anlamlı değildir ($p>0,05$).

Tablo 3. Öğrencilerinin Bir İşte Çalışıp Çalışmama Durumuna Göre Sınav Kaygılarının Karşılaştırılması

Parametre	Durumu	N	ortalama	SS	t	p
Başkalarının görüşü	Çalışıyor	94	38,74	9,12	-	0,321
	Çalışmıyor	238	39,82	8,78	0,99	
Kendi görüşünüz	Çalışıyor	94	21,38	6,32	-	0,861
	Çalışmıyor	238	21,52	6,24	0,18	
Gelecekle ilgili endişe	Çalışıyor	94	18,37	3,74	-	0,555
	Çalışmıyor	238	18,65	3,92	0,59	
Hazırlama ile ilgili endişe ve genel sınav kaygısı	Çalışıyor	94	9,85	1,93	-	0,941
	Çalışmıyor	238	9,87	2,11	0,07	
Zihinsel ve bedensel tepkiler	Çalışıyor	94	9,79	2,05	-	0,361
	Çalışmıyor	238	9,55	2,20	0,91	
Toplam ölçek puan	Çalışıyor	94	98,14	15,64	-	0,525
	Çalışmıyor	238	99,40	16,60	0,64	

Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Bir işte çalışıp çalışmama durumuna göre Sınav Kaygıları puanları benzerdir ($p>0,05$).

Tablo 4. Öğrencilerin Spor Branşına Göre Sınav Kaygılarının Karşılaştırılması

Parametre	Durumu	N	Ortalama	SS	t	p
Başkalarının görüşü	Takım sporu	196	40,37	8,80	2,11	0,035*
	Bireysel spor	136	38,29	8,88		
Kendi görüşünüz	Takım sporu	196	21,76	5,98	0,96	0,335
	Bireysel spor	136	21,08	6,63		
Gelecekle ilgili endişe	Takım sporu	196	18,68	3,73	0,60	0,549
	Bireysel spor	136	18,42	4,07		
Hazırlama ile ilgili endişe ve genel sınav kaygısı	Takım sporu	196	9,94	2,12	0,84	0,400
	Bireysel spor	136	9,75	1,97		
Zihinsel ve bedensel tepkiler	Takım sporu	196	9,56	2,20	0,59	0,556
	Bireysel spor	136	9,70	2,11		
Toplam ölçek puan	Takım sporu	196	100,30	15,47	1,68	0,092
	Bireysel spor	136	97,24	17,37		

* $p<0,05$

Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin sınav kaygıları takım ve bireysel spor yapmalarına göre sadece başkalarının görüşü boyutunda anlamlıdır ($p<0,05$).

Tablo 5. Öğrencilerinin Spor Yapma Yılına Göre Sınav Kaygılarının Karşılaştırılması

Parametre	Spor yılı	n	ortalama	SS	F/LSD	p
Başkalarının görüşü	1-4 (1)	93	41,13	6,92	5,99 3<1,2	0,003*
	5-8 (2)	150	40,09	7,84		
	9 ve daha fazla (3)	89	36,87	11,47		
	Toplam	332	39,52	8,88		
Kendi görüşünüz	1-4 (1)	93	22,78	5,50	5,82 3<1,2	0,003*
	5-8 (2)	150	21,71	5,49		
	9 ve daha fazla (3)	89	19,72	7,71		
	Toplam	332	21,48	6,25		
Gelecekle ilgili endişe	1-4 (1)	93	18,22	3,62	0,72	0,483
	5-8 (2)	150	18,83	3,40		
	9 ve daha fazla (3)	89	18,52	4,77		
	Toplam	332	18,57	3,87		
Hazırlama ile ilgili endişe ve genel sınav kaygısı	1-4 (1)	93	10,00	1,99	1,02	0,361
	5-8 (2)	150	9,69	2,10		
	9 ve daha fazla (3)	89	10,02	2,07		
	Toplam	332	9,86	2,06		
Zihinsel ve bedensel tepkiler	1-4 (1)	93	9,08	2,14	4,20 1<2,3	0,016*
	5-8 (2)	150	9,87	1,94		
	9 ve daha fazla (3)	89	9,74	2,43		
	Toplam	332	9,61	2,16		
Ölçek toplam puan	1-4 (1)	93	101,20	12,17	4,18 3<1,2	0,016*
	5-8 (2)	150	100,19	13,97		
	9 ve daha fazla (3)	89	94,87	22,17		
	Toplam	332	99,05	16,32		

* $p<0,05$

Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin spor yapma yılına göre sınav kaygıları değişmektedir ($p<0,05$).

Tablo 6. Sınav kaygısının kaldığı yer, bir işte çalışma durumu, müsabakalara katılma durumu ve spor yapma yılı ile ilişkisi

Parametre	Kaldığı Yer	Bir işte Çalışma	Takım ve bireysel spor	Spor yapma yılı
Sınav kaygısı	,079	,035	-,093	-,143**

Sınav kaygısının kaldığı yer ve bir işte çalışma, takım ve bireysel spor yapma durumuyla ilişkisi bulunmazken spor yapma yılına göre negatif yönde ilişkisi anlamlı bulunmuştur ($p<0,001$).

TARTIŞMA

Bu çalışmada Spor Fakültesi öğrencilerinin cinsiyete göre yaşlar benzer iken boy uzunluğu ve vücut ağırlığı erkekler lehine yüksek olması anlamlıdır ($p<0,001$).

Kaya (2022) çalışmasında Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinde işsizlik kaygısı ve öğrenci yabancılaşma düzeyleri ile ikamet durumu değişkeni arasında anlamlı bir farklılık tespit etmemiştir. Bu çalışmada öğrencilerin evde ve yurttan kalma durumuna göre sınav kaygıları alt ölçek (başkalarının görüşü hariç) ve toplam ölçek puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Yani öğrencilerin barınma yerlerine göre kaygı düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık yoktur. Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin ikamet ettikleri yer sınav kaygısını etkilememiştir.

Kaya (2022) çalışmasında Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinde işsizliğin yabancılaşma kaygısı üzerinde bölümlere göre etkili olduğunu belirtmiştir. Bu çalışmada Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinde bir işte çalışıp çalışmama durumuna göre sınav kaygıları alt ölçek ve toplam ölçek puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$).

Atasoy ve vd., (2023) çalışmalarında öğrencilerin spor türüne göre sınav kaygı düzeylerinde farklılık tespit edilmemiştir. Mollaoğulları ve Uluç (2019) çalışmalarında aktif spor yapan öğrenciler ile ve yarışmacı olarak spor yapmayan öğrencilerin sınav kaygısı bazı faktörlere göre (cinsiyet, sınıf düzeyleri, sportif tecrübeler, spor yapma sıklıkları) anlamlı bir farklılık göstermemiştir. Bu çalışmada öğrencilerin bireysel ve takım sporu yapma durumuna göre sınav kaygıları alt ölçeklerinde (başkalarının görüşü hariç) ve toplam ölçek puanlarının arasında istatistiksel olarak anlamlı görülen bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$). Sınav kaygısı ölçeği değerlendirmesine göre 79-125 puan orta düzeyde kaygı ifadesi olarak belirtilir (Bahçeci, 2006). Bu çalışmada ölçekten alınan puanlar Takım sporu yapan öğrencilerde 100,30 ve Bireysel spor yapan öğrencilerde 97,24 puandır. Bu puanlamaya göre Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin takım veya bireysel spor yapma durumları sınav kaygısı üzerinde ayırıcı bir parametre olmadığı söylenebilir.

Kaya (2022) Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinde yaş değişkeni ne göre bir farklılık bulunmamıştır. Erdoğan ve Sural

(2021) çalışmalarında spor yapma durumu ve sınıf düzeylerine göre beden eğitimi ve spor dersi sınav kaygısı açısından anlamlı bir fark bulunmamıştır. Bu çalışmada spor yapma yılına göre sınav kaygıları alt ölçeklerden başkalarının görüşü, kendi görüşü ve zihinsel ve bedensel tepkiler ile toplam ölçek puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<0,05$). Spor yapma yılı arttıkça muhtemelen öz yeterlilik düzeyi artabilir. Atasoy ve ark. (2023) çalışmasında Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinde öz yeterlilik düzeyi arttıkça sınav kaygısı azalmakta, öz yeterlilik düzeyi azaldıkça sınav kaygısı artmaktadır. Sınav kaygısının azaltılması için öğrencilerin spor yapmaları ve erken yaşlarda spora yönlendirilmeleri önerilir.

Bu çalışmada Sınav kaygısının öğrencilerin kaldığı veya barındığı yer ve bir işte çalışma durumu ile takım ve bireysel spor yapma durumu arasında anlamlı bir ilişkisi bulunmazken spor yapma yılına göre negatif yönde ilişkisi anlamlı bulunmuştur ($p<0,001$). Öğrencilerin spor yapma yılı arttıkça sınav kaygısı düşmektedir. Bu nedenle spor yapmayan üniversite öğrencilerine spor yapmaları ve spor yapan öğrencilerinde daha erken yaşlarda spor yapmaya başlamaları önerilebilir. Çünkü spor alanında yalnızca derece elde eden veya madalya kazanan sporcular değil aynı zamanda yalnızca bireysel ve takım sporlarındaki antrenmanlara, yarışmalara, faaliyetler ve müsabakalara katılan sporcuların da saygılarının ve güvenlerinin arttığı ve mutsuzluklarının ise azaldığı belirtilmiştir (Arslan ve vd., 2015; Yamak ve İmamoğlu,2019).

SONUÇ

Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin sınav kaygıları yaşadıkları veya barındıkları yere, bir işte çalışıp çalışmama durumuna ve takım veya bireysel spor yapma durumuna göre değişmemektedir. Spor Fakültesi öğrencilerinin sınav kaygıları spor yapma yılına göre ise değişmektedir. Spor yapma yılı arttıkça sınav kaygısı düşmektedir. Sınav kaygısının azaltılması için spor yapmayan öğrencilerin spor yapmaları ve spor yapanların ise daha erken yaşlarda spora yönlendirilmeleri önerilir.

KAYNAKLAR

Aksoy Y., Aras L., İmamoğlu O. (2022). Investigation of Sports Commitment, Anxiety of Contagion to Corona Virus and Perceived Stress in University Athletes, *Pakistan Journal of Medical & Health Sciences*, 16(5), 569-574.

Atasoy M., Ekiz M. A., Bolat K. (2023). Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin genel öz yeterlilik düzeyleri ile sınav kaygısı arasındaki ilişkinin belirlenmesi. *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, 10 (34), 283-303.

Arslan A., Doğanay H., Kırık A. M., Çetinkaya A. (2015). Lise Öğrencilerinde Spor Yapma ve Özgüven İlişkisi, *Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık ve Tıp Bilimleri Dergisi*, Sayı: 17, sh.130-146

Bahçeci, D. (2006). Anatomi dersinde portfolyo kullanmanın öğrencilerin bilişsel ve duyuşsal özellikleri üzerine etkisi (Yayınlanmamış doktora tezi). *Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.*

Boztepe D. (2016). Ebeveyn beklentilerinin sınav kaygısı üzerindeki etkisi: Lise son sınıf öğrencilerine yönelik bir değerlendirme. *İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.*

Cleveland, A. (2017). *Move More, Stress Less: Exploring the Relationship between Physical Activity and Test Anxiety in Undergraduate Nursing Students.*

Çivitci A. (2006). Ergenlerde mantıksız inanç ve sürekli kaygı ilişkisi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*,7(12): 27-39.

Dalkıran, O. (2012). Dershane Öğrencilerinin Fiziksel Aktivitede Bulunma Değişkenine Göre Sürekli Kaygı, Sınav Kaygısı ve Sosyal Beceri Düzeyleri ile Sınav Performanslarının Değerlendirilmesi (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi). *Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Ankara.*

Demir AZ, Elioz M, Cebi M, Sezen S. (2015). Girişimcilik ve girişimci üniversite: Spor fakültesi öğrencileri üzerine bir çalışma, *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 34, 1- 4

Doğan, U. (2020). Lise ve Üniversite Öğrencilerinde Sınav Kaygısının Karşılaştırılması. *Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi [MSKU Journal of Education]*,7 (1), 35- 42.

Doğan, E. ve İmamoğlu, O. (2020). Üniversite eğitimi alan öğrencilerin Korona virüs salgını sürecinde sabır eğilimlerinin araştırılması, *Turkish Studies*, 15(4), 315-324.

Erdoğan A., Sural V. (2021). Investigation of High School Students' Physical Education and Sports Lesson Exam Anxiety, *Journal of Physical Education and Sports Studies*, 13(2); 82-90.

Erözkan A. (2004). Üniversite Öğrencilerinin Sınav Kaygısı ve Basa çıkma Davranışları, *Muğla Üniversitesi SBE Dergisi*,12;13-38

Eysenck, M. and Derkshen, N. (2009). *European Psychologist*. 14, 168-175,

İmamoğlu, O., Doğan, E. (2020). Korona Virüs salgınının öfke düzeyleri üzerine etkisinin bazı parametrelere göre araştırılması. *Turkish Studies*, 15(4), 555-563.

Kaya L. (2022). Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinde İşsizlik Kaygısı ve Okula Yabancılaşma Arasındaki İlişkinin İncelenmesi, *Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi.*

Khoshhal KI, Khairy GA, Güraya SY, Guraya SS. (2017). Exam anxiety in the undergraduate medical students of Taibah University. *Medical teacher*, 39(sup1):22-6.

Köse S., Yılmaz Ş. K., Gökteş S. (2018). Lise son sınıf öğrencilerinin sınav kaygı düzeyleri ile uyku kalitesi arasındaki ilişki. *J Psychiatric Nurs*, 9(2):105-11.

McCarty, R . (2010). Emotion self-regulation, psychophysiological coherence, and test anxiety: Results from an experiment using electrophysiological measures. *Applied Psychophysiology and Biofeedback*, 35(4), 261-283.

Mohammed S., Halilu S., Muhammadi M.A. (2017). Effects of Examination Anxiety on University Students' Academic Performance in Northwest University, Kano, Nigeria, *European Journal of Education Studies*,3(5):796-807.

Mollaoğulları H., Uluç S. (2019). Spor Yapan ve Spor Yapmayan Ortaokul Öğrencilerinin Sınav Kaygı Durumlarının İncelenmesi, *Spor Eğitim Dergisi*,3(3); 78-87.

Nicaise, M. (1995). treating test anxiety. A review of three approaches. *Teacher Education and Practice*, 11(1), 65-81.

Putwain, D. ve Daly, A. L. (2014). Test anxiety prevalence and gender differences in a sample of English secondary school students. *Educational Studies*, 40(5), 554-570.

Sarıkaya S. ve Gemalmaz A. (2021). Sınav kaygısını etkileyen faktörler, *Jour Turk Fam Phy*, 12 (2): 99-107.

Softa H.K., Karaahmetoğlu G.U., Çabuk F.(2015). Lise son sınıf öğrencilerinin sınav kaygısı ve etkileyen faktörlerin incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 23(4):1481-94.

Şahin H., Günay T., Batı H. (2006). İzmir ili Bornova ilçesi lise son sınıf öğrencilerinde üniversiteye giriş sınavı kaygısı,Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi,15(6):107-13.

Yamak B., & İmamoğlu O. (2019). *The Beck Hopelessness Level According to Behavior Change Stages in University Ondokuz Mayıs Students. Turkish Studies Educational Sciences.* 14(3):

Yamaner, F., Çıplak E., İmamoğlu O. (2020). *Investigation of optimal performance emotional status in sports students, Turkish Studies,* 15(2), 1515-1522.

Yazıcı, Y. ve İmamoğlu, O. (2021). *Korona Virüs Salgını Sürecinde Yaşam Kalitesi ve Anksiyete Durumlarının Araştırılması, Uluslararası Bozok Spor Bilimleri Dergisi,* 2(1), 146-155.